

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLB200003
NAZWA OBSZARU Puszcza Knyszyńska

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ A	1.2. Kod obszaru PLB200003	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Puszcza Knyszyńska

1.4. Data opracowania 2002-05	1.5. Data aktualizacji 2019-11
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Wawelska 52/54 Warszawa 00-922
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

1.7. Data wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:	2004-11
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO	Rozp. Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 r. w sprawie OSO Natura 2000

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
23.5874

Szerokość geograficzna
53.1822

2.2. Powierzchnia [ha]:
139590.23

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2   Nazwa regionu

PL34	Podlaskie
------	-----------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

[Powrót](#)

Gatunki					Populacja na obszarze					Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
B	A086	Accipiter nisus			r	80	120	i		M	B	B	C	B
B	A298	Acrocephalus arundinaceus			r	120	250	i		M	C	B	C	C
B	A223	Aegolius funereus			r	70	140	i		M	C	B	C	C
B	A229	Alcedo atthis			r	9	12	i		M	C	B	C	C
B	A052	Anas crecca			r	10	15	i		M	C	B	C	C
B	A255	Anthus campestris			r	23	28	i		M	D			
B	A089	Aquila pomarina			r	55	56	i		M	B	B	C	B
B	A222	Asio flammeus			r		2	i		M	D			
B	A104	Bonasa bonasia			p	2100	2500	p		M	B	B	C	C
B	A021	Botaurus stellaris			r	1	1	i		M	D			

B	A215	Bubo bubo			p		1	i		M	C	B	C	C
B	A224	Caprimulgus europaeus			r	450	650	i		M	B	B	C	B
B	A371	Carpodacus erythrinus			r	250	350	i		M	B	B	C	C
B	A136	Charadrius dubius			r	31	35	i		M	C	C	C	C
B	A137	Charadrius hiaticula			r	3	4	i		M	C	C	C	C
B	A031	Ciconia ciconia			r	186	196	i		M	D			
B	A030	Ciconia nigra			r	7	9	i		M	C	C	C	C
B	A080	Circaetus gallicus			r		1	i		M	D			
B	A081	Circus aeruginosus			r	23	27	i		M	D			
B	A082	Circus cyaneus			r				P	M	D			
B	A084	Circus pygargus			r	13	15	i		M	C	B	C	C
B	A207	Columba oenas			r	300	400	i		M	B	B	C	B
B	A231	Coracias garrulus			r		1	i		M	C	B	C	C
B	A122	Crex crex			r	860	950	i		M	C	C	C	C
B	A038	Cygnus cygnus			r	3	4	i		M	B	B	C	B
B	A038	Cygnus cygnus			r	3	4	i		M	B	B	C	B
B	A239	Dendrocopos leucotos			p	25	27	i		M	B	B	C	B
B	A238	Dendrocopos medius			p	160	200	i		M	C	B	C	C
B	A236	Dryocopus martius			p	550	650	i		M	C	B	C	C
B	A379	Emberiza hortulana			r	26	30	i		M	D			
B	A099	Falco subbuteo			r	15	23	i		M	C	B	C	C
B	A321	Ficedula albicollis			r	12	20	i		M	D			
B	A320	Ficedula parva			r	800	1300	i		M	C	B	C	C
B	A153	Gallinago gallinago			r	380	450	i		M	B	B	C	B
B	A154	Gallinago media			r	33	37	i		M	B	B	B	B
B	A217	Glaucidium passerinum			p	110	150	i		M	C	B	C	C
B	A127	Grus grus			r	120	140	i		M	C	B	C	C
B	A075	Haliaeetus albicilla			p	4	6	i		M	C	B	C	C
B	A022	Ixobrychus minutus			r	1	2	i		M	D			
B	A338	Lanius collurio			r	1500	1800	i		M	C	C	C	C
B	A156	Limosa limosa			r	14	15	i		M	C	C	C	C
B	A291	Locustella fluviatilis			r	400	600	i		M	C	A	C	C

B	A246	Lullula arborea		r	500	700	i		M	C	B	C	C
B	A270	Luscinia luscinia		r	600	1000	i		M	C	C	C	C
B	A272	Luscinia svecica		r	1	1	i		M	D			
B	A074	Milvus milvus		r		1	i		M	D			
B	A608	Motacilla citreola		r	4	5	i		M	A	C	B	B
B	A344	Nucifraga caryocatactes		r	250	350	i		M	A	C	C	B
B	A072	Pernis apivorus		r	65	80	i		M	B	B	C	B
B	A312	Phylloscopus trochiloides		r	65	115	i		M	A	B	B	B
B	A241	Picoides tridactylus		p	49	54	i		M	B	B	B	B
B	A234	Picus canus		p	25	40	i		M	C	C	C	C
B	A120	Porzana parva		r	2	3	i		M	D			
B	A119	Porzana porzana		r	26	30	i		M	C	B	C	C
B	A118	Rallus aquaticus		r	30	45	i		M	D			
B	A193	Sterna hirundo		r	7	11	i		M	D			
B	A307	Sylvia nisoria		r	260	320	i		M	C	A	C	B
B	A409	Tetrao tetrix tetrix		p	13	13	i		M	B	B	C	B
B	A166	Tringa glareola		r	1	2	i		M	A	C	B	B
B	A165	Tringa ochropus		r	240	280	i		M	B	A	C	B
B	A286	Turdus iliacus		r	5	10	i		M	C	B	B	B
B	A232	Upupa epops		r	60	100	i		M	C	B	B	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N07	0.42
N10	10.93
N23	0.23
N19	20.82
N16	7.09
N06	0.05
N17	45.56
N12	14.91
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje Puszcę Knyszyńską - dość silnie rozczłonkowany kompleks leśny, którego wiele fragmentów zachowało jeszcze naturalny charakter. Poszczególne części Puszczy noszą historyczne nazwy: Puszcza Błudowska, P. Knyszyńska, P. Kryńska, P. Malawicka, P. Odelska i P. Supraska. Walorem puszczy są liczne źródła oraz czyste strumienie i rzeczki; istnieje tu około 450 wypływów wód podziemnych w postaci źródeł, młak i wysięków. Główną rzeką puszczy jest Supraśl (dopływ Narwi); niewielkie fragmenty puszczy odwadniane są przez systemy wodne Biebrzy oraz Nietupy - dopływu Niemna. Na rzekach utworzonych jest kilka zbiorników zaporowych. Rzeźba terenu jest bardzo zróżnicowana, deniwelacje względne dochodzą tu do 80 m. Doliny rzek, w większości osuszone, zajęte są przez torfowiska niskie i przejściowe. Na lokalnych wododziałach, w bezodpływowych zagłębieniach terenu, rozwinęły się torfowiska przejściowe i rzadziej torfowiska wysokie. W puszczy dominują drzewostany iglaste (ok. 80% powierzchni leśnej). Tereny odlesione zajęte są przez pola uprawne i użytki zielone oraz dość liczne osiedla ludzkie. Włączona do tego terenu od strony południowo-wschodniej Niecka Gródecko-Michałowska to rozległa kotlina, wysłana grubą warstwą torfów, odwadniana przez rzeczki wpadające do górnego biegu Supraśli, która przecina kotlinę w północnej jej części. Większość terenu kotliny jest osuszona, jednakże w wielu miejscach zachowały się różnej wielkości zabagnienia. W centralnej części kotliny znajduje się małe jezioro Gorbacz, a w części wschodniej jezioro Wiejki. Około 20% terenu niecki zajmują lasy (głównie brzeziny bagienne). Występują również zakrzewienia wierzbowe.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar obejmuje dwie ostoje ptasie o randze europejskiej E 28 i E 29 (Puszcza Knyszyńska i Niecka Gródecko-Michałowska). Występuje co najmniej 38 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: błotniak łąkowy, błotniak zbożowy (PCK), bocian czarny, trzmielojad, orlik krzykliwy (PCK), gadożer (PCK), cietrzew (PCK), dubelt (PCK), dzięcioł biało-grzbiety (PCK), dzięcioł trójpalczasty (PCK), puchacz (PCK), sowa błotna (PCK), włośchatka (PCK) i kraska (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje zimorodek.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje	Zanieczyszczenie / (opcjonalnie)	Wewnętrzne / zewnętrzne

	[kod]	[kod]	[i o b]
M	E03		i
M	B02.02		i
M	X		b
M	G02		i
M	E06		i
M	B02.04		i
M	B01		i
M	D01.02		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewewnętrzne [i o b]
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]	
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność	0	
Prywatna	0	
Nieznana	100	
Suma	100	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

BirdLife International/European Bird Census Council. 2000. European bird populations: estimates and trends. BirdLife International, Cambridge (BirdLife Conservation Series No. 10). Gacka-Grzesikiewicz E. (red.). 1988. Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej. Gromadzki M., Błaszowska B., Chylarecki P., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M., Wójcik B. 2002. Sieć ostoi ptaków w Polsce. Wdrażanie Dyrektywy Unii Europejskiej o Ochronie Dzikich Ptaków. OTOP, Gdańsk. Gromadzki M., Dyrz A., Głowaciński Z., Wieloch M. 1994. Ostoje ptaków w Polsce. OTOP, Bibl. Monitor. Środ., Gdańsk. Gromadzki M., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M. 2002. Wielkość populacji i trendy liczebności wybranych gatunków ptaków lęgowych w Polsce w latach 1991-2002. ZO PAN, Gdańsk. Msc. Heath M.F., Evans M.I. (red.). 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation, Northern Europe. Birdlife International, Cambridge (BirdLife Conservation Series No. 8). Kułakowski T. 1993. Ptaki Niecki Gródecko-Michałowskiej. Raport dla PPTOP. PPTOP (mat. niepubl.). Liro A., Dyduch-Falniowska A. 1999. Natura 2000 - Europejska Sieć Ekologiczna. MOŚZNIL, Warszawa. ss. 93. Osieck E. 2000. Guidance notes for the selection of Important Bird Areas in European Union Member States and EU accession countries. Draft. IBA Workshop Brussels, 30 March – 2 April 2000 (maszynopis). Pugacewicz E. 2002.

Stan populacji dzięcioła biało-grzbiatego *Dendrocopos leucotos* (Bechstein, 1803) na Nizinie Północnopodlaskiej w latach 1984-2000. 58,1: 5-24. Sikora A., Rhde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007 Atlas rozmieszczenia ptaków legowych Polski 1985-2004 Bogucki Wyd. Nauk., Poznań Walczak M., Radziejowski J., Smogorzewska M., Sienkiewicz J., Gacka-Grzesikiewicz E., Pisarski Z. 2001. Obszary chronione w Polsce. IOŚ, III wyd., Warszawa. Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010 Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym OTOP Marki WZR. 2002. Dane niepubl. Zapisy poprzedniej wersji formularza SFD. Wersje historyczne dostępne w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska bądź na europejskiej witrynie internetowej <http://natura2000.eea.europa.eu/>

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	13.96	PL03	52.18	PL02	3.65

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Międzyrzecze	+	0.18
PL02	Woronicza	+	0.1
PL02	Karczmisko	+	0.01
PL02	Kozłowy Ług	+	0.1
PL04	Dolina Narwi	*	0.17
PL02	Budzisk	+	0.24
PL02	Stare Biele	+	0.18
PL02	Wielki Las	*	0.09
PL02	Nietupa	+	0.2
PL02	Krasne	+	0.06
PL02	Krzemienne Góry	+	0.06
PL02	Gorbacz	+	0.16
PL02	Taboły	+	0.22
PL02	Surążkowo	+	0.1
PL02	Jałówka	+	0.2
PL02	Krzemianka	+	0.16
PL02	Góra Pieszczana	+	0.16
PL02	Bahno w Borkach	+	0.21

PL04	Wzgórza Sokólskie	*	13.79
PL02	Jesionowe Góry	+	0.27
PL02	Las Cieliczański	+	0.27
PL02	Rabinówka	+	0.47
PL03	Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego	*	52.18
PL02	Stara Dębina	+	0.02
PL02	Jezioro Wiejki	+	0.02
PL02	Chomontowszczyzna	+	0.17

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku
Adres:	Polska Dojlidy Fabryczne 23 15-554 Białystok
Adres e-mail:	biuro.bialystok@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu
☒	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB200003

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--

